

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 „

Helyben háború hordva:
 Egész évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 „

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a helyi és
 külső utáni napok kivételével.

Eszerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszadárnak
 vagy megőrségre nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Árnyas szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, július 16.

Magyar Campanile.

Mig a magyar lapok nem csekély része azon marakodik, hogy a »liberális« jelzőt s ez alatt a kereszténypusztító szellemet mázolja rá mindenüvé, addig a magyar határokon veszedelmesen kezd a talaj inogni a lábunk alatt.

Csak egy-egy jel árulja el a közeledő veszedelmet, de ezek a jelek már eléggé értelmesen beszélnek.

A velencei harangtorony, a gyönyörű Campanile sorsa fenyegeti Magyarországot: az összeomlás.

Ugy állunk itt a népek között, mint állott a Campanile: egyedül, messzire kiragyogva történelmi emlékeink által. Multunk fényes, dicső tényekben gazdag, mint a minő a Campanilée. S a mint történelmi multunk magaslatáról széttekintünk, csak azt látjuk, mennyire fölötte vagyunk más nemzeteknek s nem vesszük észre, micsoda föld is van volta-képpen alattunk?

Biz ez a föld alaposan megváltozott már. Benyomult az idegen tenger itt is, ott is, elmosott a magyar szigetből megkönnyezni való szép darabokat s talajvizével átnedvesítette azt a kis területet is, a mi még szárazon maradt. Elpusztult a Drávántúli hatalmas magyarság, csak történelmi emlék Moldva erős magyar lakossága, idegen zagyvalék özönlött a Bánság áldott földjére s Budapest vidékén svábul, Békésben akárhányszor fótul kell beszélned, ha meg akarsz élni.

Jut eszébe bizonyos u. n. magyar lapoknak valamit tenni ez állapotok ellen?

Dehogy! Sokkal fontosabb dolog azok ellen bökdösni aczélá vedlett kopott tollakkal, a kik erős magyarok ugyan, de éppen ezért semmi kedvük egyszerűen bekapni minden bolondgombát, a mit a »liberálizmushoz« czimzett szatócsholtból kínálnak neki.

Az idegen áradat, a talajviz pedig egyre jobban fenyeget bennünket. Erdélyben megalakult a *kilenczvenedik* oláh pénzüntézet. Hogy ez mit jelent, mutatja az a tavaly kipattant terv, hogy az oláh pénzüntézetek az Albina szárnyai alatt ki akarják sajátítani az erdélyi földeket; a terv egyelőre kalandos, de veszedelmesen közeledik a megvalósulás felé. S eredménye már is látható: az oláhság a legújabb népszámlálás szerint abszolút többségre emelkedett már Kis-Küküllő megyében is s erősen előnyomult a vitéz székelyek két megyéjében: Csikban és Háromszékben. Hol van, a ki nem látja ebből a közelgő veszedelmet?

Most kezdik észrevenni, hogy Budapesten a fele lakosság németül beszél az utcán és hogy a főváros környéke ma is német, — mikor vesszük észre a vidéki állapotokat?

Aggaszt ez valakit liberális vezérférfiaink közül? Dehogy! Nem az fáj nekik, hogy gyenge a magyar, hanem hogy a »liberálizmus« neve alá bujtatott érdekek még nem ettek meg mindent. Hamar, pusztítsuk, a mi pusztítható! Le a szövetkezetekkel, melyek a szegény népet megmentenék az uzsorásoktól! Le a katolikus egyesületekkel, a melyek a

hazafias összetartást ápolják! Le az agráriusokkal, a kik nem a németül gajdoló erkölcstelen börszét, hanem a magyar vértől termékeny hazai földet védik! Eljen mindezek helyett a »liberálizmus!«

De kit is tisztelünk voltaképpen a liberálizmus név alatt?

Nem tudni, honnan került ide; valahonnan idegenből szalasztották felénk 1867-ben. S mi volt első tette? Nyakunkba vette az osztrák államadósságot, ránk szabadította a horvátokat, a többi nemzetiséget és az uzsorásokat. A horvát, az osztrák kiegyezés, a nemzetiségi és az uzsora eltörléséről szóló törvények örök szégyenfoltja a Corpus Juris tisztos kötetének, sirni volna kedve az embernek, mikor olvassa! Így ment ez tovább egészen máig, a felemelt kvótáig, a katolikus autonómia meglánczolásáig és ezzel szemben a nemzetiségi egyházak kongruarendezéséig.

Itt a talajviz alattunk, reng a magyar Campanile, repedezik a magyar államtest.

Gátat elébe, tekintet nélkül arra, kiabál-e miatta valaki vagy sem! Gátat addig, mig nem késő s Magyarország is a Campanile sorsára nem jut: lesz belőle érdekes történelmi romhalmaz, az emberi vakság szomorú emléke.

Dr. K. A.

»Az egyházipolitikai törvények ellen.«

Az Egyetértés irt valami zöldséget. Lényege az volt, hogy Schlauch bibornok halálát nem a káptalan jelentette be az állami anya-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Egy kép.

(Rajz).

Írta: Aurélien Scholl.

Soel festőnek a műterme a Rue de Rone felső végén van abban a házban, amelyben hosszabb ideig Maxim du Camp, az akadémikus lakott.

A lakás mindössze egy elegáns és kényelmes, a modellek előtt jólismert szobából és az ebédlőből állott, melyhez egy kopott, régi tölgyfa lépcsőn lehet az embernek feljutnia.

A butorok, melyeket az utolsó darabig érdekes kirándulásokon vásárolt össze a gazdájuk, kitűnően voltak megválogatva és szerfelett izlésesek is voltak.

A szobában nem volt egyetlen oda nem tartozó tárgy, egy makulányi ami a többiekkel összhangzásban, harmoniában ne lett volna.

A falakat olyan képek borították, melyeket a gazda kapott cserébe és emléke a barátaitól, továbbá egyes akt tanulmányok, tájképek, pár vázlatos rajz magától Soeltől, azonfelül még néhány apró gipsz vagy bronz szobor. Mindez bizonyos barátságos, vidám benyomást tett az emberre amint a szobába lépett.

Háromszor hetenkint, néha többször is, kevesebbszer azonban soha, egy négy óra tájt ellátogattam Soelhez, hogy elszívjak nála egy cigarettát. Ekkor ugyanis úgy hemzsegett a sok előkelő ur és színésznő a festőteremben, akkora csapatban, mint az arménonvillei pavilonban, vagy a Bois-beli szökőkút körül szokott.

Egy napon csupa kíváncsiságból azt tettem, hogy a tölgyfa lépcső előtt elhelyezett drapériát felemeltem helyéről. Nem tudtam magamba fojtani a hangot, hogy fel ne kiáltak a csodálkozástól és meglepetéstől, amint egy gyönyörű szép leány fejét pillantottam itt meg vászonra festve.

Szöke volt a lány s nagyjából, hanyagul összefont fürtei vállát verdesték. Sáppadt, fényes homlokát egy orgona virágból kötött koszoru övezte.

Nagy s félig nyitott szemeknek valami különös bágyadt fénye volt; a mosolya is olyan félnék és bánatos! Valami szivet facsaró vonás ömlött el ezen a képen, úgy hogy láttára tetőtől talpig megrázkódtam.

— Ah, ön ráakadt az arczképre? kérdé Soel hozzám jöve.

— Meghalt? — kérdeztem én, mintha az egészen természetes volna.

— Igen. Mindenki elől dugom ezt a képet, magam elől is s még sincs bátorságom a

tűzbe dobni... A története nagyon egyszerű. Ezt a szép fiatal lányt a Pyrenák közt pillantottam meg először. Arva lány volt és nagy-nénjénél lakott, egy derék, becsületes és kö-zönséges asszonynál.

Egyik barátom, Lerieux Richárd — a brigád tábornok fia, hisz tudja! — mutatott volt be a hölgyeknek. A lányt Blanche-nek hívták s gyenge, finom érzésű teremtés volt szegény. Richárd beszélte, hogy gyerekkoruktól kezdve együtt nevedtek s házasságuk rég el van határozva. Egyelőre ez történt csak.

A következő télen újra láttam a lányt egy bálon. Azzal tánczolt, a kit szeretett s a kinek el kellett volna őt venni feleségül. Sugárzó arca, szemai boldog mosolya csak arról beszélt, azt lehetett belőle kiolvasni, hogy ez a szerelem egyetlen kincse neki az életben s hogy minden gondolatát lefoglalja. S valóban az ő szemében nem volt több férfi a világon, csak ő s minden terve, a mit a jövőre nézve kovácsolt, kigondolt, csak ő rá volt alapítva.

Lerieux tábornoknak, Richárd apjának nagy birtokai voltak Anamban. Egy részüket örökölte rokonaitól, a többit készpénzen vette hozzá. Richárd egy szép napon azt a megbízást kapta, hogy keljen utra Indiába bizonyos üzleti intézkedések foganatosítása végett, melyek a birtokok jövedelmezősége érdekében kívánatosaknak látszottak.

könyvi hivatalnak, hanem a temetés-rendező. S ebből nagy bölcsen kisüti az E—s, hogy ez — tüntetés az egyházpolitikai törvények ellen.

Fölöslegesnek tartottuk erre reflektálni, mert tudtuk, hogy okos ember efféle badarságnak ugy sem ül fel. Nagy volt tehát csodálkozásunk, mikor az Egyetértés kacsáját frissen feltárlva újra üdvözlöttük a nagyvárad szabadelvű párt hivatalos lapjában. Nehogy a hivatalos tekintély látszata alatt ennek a kis nyári tréfának valaki Nagyváradon felüljön, kötelességünk megjegyezni a következőket:

Tudvalevőleg gyászeseleknél, mikor a hozzátartozók ugyis el vannak halmozva gonddal, a bejelentést egyéb hivatalos és nem hivatalos teendő között *mindenütt* a temetkezési vállalat szokta végezni, a hol csak valamenynyire diszes is a temetés. A vállalatnak ez semmi, míg a hozzátartozókat sok kellemetlenségtől menti fel. Schlauch bibornoknál Germán Károly ugyanazt tette, a mit tett kisebb halottaknál számtalanszor. A törvény még azt sem írja elő, hogy okvetlenül családtagoknak kelljen a halálesetet bejelenteni; az pedig csak az Egyetértés zöldséges kertjébe való eszme, hogy a nagyvárad székeskáptalan cappamajorban Vinkler püspökkel az élén vonuljon fel a városházára, jelentést tenni a bibornok haláláról. Ki kötelezi rá? A törvényben efféléről szó sincs, okos ember nem is gondolhat rá; ilyesmi csak a legfeketébb felekezeti elfogultságtól süthet ki — s utóvégre nyáron vagyunk, nem lehet kívánni, hogy mindenkinek esze egyenesen járjon.

Mi van a hármasszövetség szerződésében?

Rómából táviratozzák: Jól értesült körökben hangoztatják, hogy a hármasszövetségről szóló új szerződésben a következő mondat is foglaltatik: »Minden korábbi rendelkezés, mely a három államnak egymással szemben vállalt kölcsönös kötelezettségeire vonatkozik, érvénytelen.« Ez azt jelenti, hogy a korábbi szerződésekben katonai kötelezettségek nincsenek, ezek pedig a mostanában nincsenek benne. Egyébként az új szerződés a békebiróságról is intézkedik a két következő esetre vonatkozóan:

Ha konfliktus támad 1. a hármasszövetség két állama és 2. a hármasszövetség egy állama meg egy másik állam között. Az első esetben a harmadik állam uralkodója volna a békebíró.

A Polgári Takarékpénztár rendkívüli közgyűlése.

Hónapok óta tárgyalja a közönség nyilvánosan a nagyvárad Polgári Takarékpénztár ügyét.

Mandl Adolf nagyvárad borkereskedő és zárlgház tulajdonos vagyoni helyzetét meghaladó nagyobb összeget vett kölcsön a pénztintézettől s aztán fizetéképtelen lett. Ebből folyólag terjedt el az álhir a takarékpénztár válságáról.

Az ügy pedig úgy áll valójában, hogy bár károsodik ezen hitelművelet által a pénztintézet, de válságról szó sincs. A veszteséget fedezi a tartaléktőke s minden nagyobb rázkódtatás és a részvényesek károsodása nélkül működhet tovább.

Az intézetről szállott híreket egyes megijedt részvényesek keitették.

Tegnap e tárgyban rendkívüli közgyűlést tartott a pénztintézet, amelyen egyes részvényesek erősen támadták az igazgatóságot s különösen a vezérigazgatót, míg dr. Radó Ignác és Berger Gyula erősen keltek védelmére az intézet jó hírnevének.

A nagy többség az igazgatóság jelöltjeit választotta meg az igazgatóságba és a felügyelőbizottságba.

A rendkívüli közgyűlés lefolyása a következő volt:

Sarkadi Tihamér igazgatósági elnök elnökölt. A részvényesek közül jelen voltak:

Dr. Munk Béla, Weiszlovits Gyula és Emil, Deutsch Simon, Weisz Izidor, dr. Weisz Márton, Arany Sándor, dr. Fodor Gyula, Stern Mózes, Weiszlovits Lajos, Mitteleier Ede, dr. Kiss Döme, Sas Ede, Klobusiczky Béla, Perlesz József, Hillinger Lipót-Laendler Ferencz, Munk Jakab, Brüder Jenő, Szalai J., dr. Radó Ignác, dr. Lázár Aurél, Weisz Károly, Rosinger Béni, Kiss Dávid, Sziládkai Ernő, ifj. Kohn Sámuel, Polgár Gyula, D. Berger Ignác, Darvassy Lajos, Heringh Sándor, Ince Lajos, Benedek Dávid, ifj. Berger Sámuel, Zucker József, Paczauer József, Lévai Márton, Klein Károly, Vértessy Andor, Alexander Lajos, Berger Gyula, Friss és Gross, Wallerstein Ferencz, Berkes Bertalan, Rothmann

Már tovább egy fél évnél volt oda a fiu, midőn egy este, épen mikor fel akartam kerékedni hazulról, levelet hozott a posta ilyenforma tartalommal: »Barenne asszony alássan kéreti Ont, siessen azonnal hozzája, ecsettel és palettával együtt: de azonnal jöjjön, mert holnap — ugy lehet, már késő lesz!«

Magamhoz vettem tehát kézi szerszámjaimat s minden egyéb holmit, a mi a festéshez szükséges és beugrottam egy bérkocsiba.

Barenne asszony a kapuban fogadott s miután felkért, hogy csendesen viselkedjem, bevezetett a lánya szobájába. A szoba hosszában a fal mellett egy fehér ág állott, felette a falon egy feszület és barka ág.

A párnákra fektetve egy halvány gyermek fejét pillantottam meg, egy fájdalomtól feldúlt arcot, mely le volt soványodva, beesve.

— Bocsásson meg nekem, hogy idefárasztottam, — szólított meg — de én ugy érzem, hogy meghalok; meghalok a nélkül, hogy öt viszontlátnám . . . Legyen meg hát legalább a képem nála . . . Ne csináljon kérem olyanak, a milyen most vagyok. Idézzé csak fel emlékében, hogy milyen voltam azelőtt. Képemet szemlélve hadd találjon olyanak, a milyennek egykor ismert . . .

— Jeanne — szólott oda komornyiknéjának, fésülje a hajamat olyanformára, mint régebben.

Azután adjátok ide azt a koszorút, hisz épen olyan mint a melyet az utolsó bálon viseltem a fejemen az ő elutazása előtt.

Nagy körvonalakban elkészítettem a képet, de közben-közben Isten tudja mindig félre kellett fordulnom, hogy a szemembe szökő könyvescseppeket titkon letöröljem.

Még most is magam előtt látom szegényt, a mint a halál torkában a tükörből igazgatja homlokán a koszorút, miközben mosolyog, de ugy, hogy nekem a szívembe nyilallik tőle.

Hidd meg czimbora, hogy reszketett az ecset a kezemben. Ő erősebb volt nálam. Hősies önuralommal tápázkodott fel a párnák közül s ugy ült egy darabig fennet erőlködve, míg végre a vézna lábszárak kifáradtak s ő erőltlenül hátrahanyatlott, de még akkor is ott játszott a mosoly az ajkain.

Ezen az éjszakán meghalt a lány kevéssel virradat előtt.

A kép, miután senki sem tudakozódott többé utána, birtokomban maradt.

Egy évre rá megjött Lerieux Richárd Anamból és látogatást tett nálam. A legvidámabb kedvben, danolva és fütyörészve vizsgálódott nézett körül a műteremben, majd hirtelen ezzel a kérdéssel fordult felém:

— Emlékszik még ön arra a fiatal lányra, kit a Pyrenák közt látott?

Jakab, Bleyer Kálmán, Baum J. S., Lőrincz Dávid, Krugstein Izidor, Rendes Szidor, Grünbaum Jakab, Schwartz Mór, dr. Békefi Gy., Schönberger A. Armin, Munk Mór, Márkus J., Schwartz Vilmos, Munk Gábor, Hann Lajos, dr. Fássy Lajos, Neuländer és Weisz, Rosenfeld Márton, Fehérváry Dezső, dr. Adorján Emil, Weinberger Jakab, Weisz József, Neumann Gábor, Tessler Simon, Rácz Mihály, Kepes Nándor, Spitzer Sámuel és fia, dr. Rosenhál Mór, Gyagyovszky J., Schwartz Mór, Szima János, Krugstein Izidor, Blum Géza, Bleyer Kálmán, Horváth János, Gansl Vilmos, Nagy Mihály, Kiss Károly.

Elnök konstatálta, hogy a rendkívüli közgyűlés kellőleg meghirdettetett. 164 részvényes 1323 részvényt tett le, 1090 szavazat képviselőben. A közgyűlésen 84 részvényes jelent meg, 1274 részvény képviselőben, 967 szavazattal. A rendkívüli közgyűlést megnyitotta.

Az igazgatóság jelentése.

Dr. Lázár Aurél jegyzőkönyvvezető felolvasta az igazgatóság következő jelentését:

Tisztelt közgyűlés!

A rendkívüli közgyűlések a részvénytársaságok életében mindig bizonyos feltűnéssel járnak, mert fontos okoknak kell azt indokolniok és a legtöbbször válság az, ami ezen közgyűléseket megelőzni szokta. Es most mindjárt sietünk annak határozott kijelentésével, hogy *intézetünknek anyagi financiai értelemben a válságnak még árnyéka sem kísért.*

Minden czégre nézve, annak jó hírneve épen olyan fontos, mint az egyénre, sőt a kereskedelemben még talán fontosabb, annyiban, hogy a jó hírnév existenciájának feltétele. — Ugyanazért, a mikor az elmúlt napokban — vállalatunkra nézve kedvezőtlen — hírek lettek a közönség körében terjesztve és némely — elöttünk ismeretlen oldalról — tendenciózusan kiszinezve: mi első kötelességünknek tartottuk, hogy mindazon tényezőket, a kiket üzleti érdek fűz hozzánk, valamint azokat is, a kiknek tekintélye, szakértelme és pártatlansága a közvéleményre befolyással bírhat, helyzetünk nyílt és őszinte feltárással meggyőzzünk arról, hogy intézetünk jó hírneve méltatlanul van megtámadásnak kitéve, hogy fennállásunk szilárdsága semmit sem szenvedett, hogy alaptőkének érintetlen s hogy minden ellenkező híresztelés, ha nem szándékos rágalom, akkor könnyelmű szóbeszéd.

Ezen fellépésünknek meg is lett az általunk óhajtott eredménye. Üzleti összeköttetéseink részéről bizalmatlansággal nem találkozunk és üzletünk rendes menete ezen okon egy pillanatig sem szenvedett fennakadást.

Az egész mozgalom tulajdonképpen olyan

— Micsoda fiatal lányra?
— Ej, hát a kit elakartam venni feleségül — a kis Blanche-ra?

— Nos?
— Hát meghalt.
— Ne mondja!
— De igea, megirták nekem Anamba. Nem lepett meg valami tulságosan a dolog. Kedves kis baba volt, de egy kissé sovány hozzám képest. Szereti ön a sovány hölgyeket? No én lássa nem!

Ezen szavak után skatulyámba markolt és kivett belőle egy cigarettát, majd hozzá tette:
— Megengedi, nemde?

Ez az ember volt az, a kihez Blanche utolsó lehelletét küldte. . . S én megszenvedtem most a képet azzal, hogy neki átadjam? Nem!

. . . Sohasem tudott meg róla semmit. Azóta felretettem s csak ugy ritkán, nyugodt órámban veszem azt elő és elgondolkozom ilyenkor eme különös, ritka élményen . . .

Vajjon nem volt-e szerencse erre a gyengéd teremtésre, hogy a kegyes halál megkímélte őt attól, hogy álomkép-iből a legrettegetesebb módon kiábránduljon?

incidensből származott, a mely minden intézetnél előfordulhat.

Egy ügyfelünk: Mandl Adolf, a kivel régi és utóbbi időben nagy üzleti összeköttetésben állottunk és akit a városban mindenki nem csak solvens, de igen vagyonos embernek tartott, *visszaélt a beléhelyezett bizalommal.* Ugyanis intézetünknel különböző kezességek mellett 45856 koronányi váltó hitelt és egy év előtt nyitott zálogüzletére 57000 koronányi folyószámla hitelt élvezett; utóbbi időben a zálogüzlet nagyobb kiterjesztésére hivatkozással és más pénzügyintézeteknél levő tartozásai kiegyenlítése végett, folyó számlája hitelének 100.000 koronára való felemelését, szorgalmazta és vezérigazgatónk, — minthogy Mandl az ingatlanára már bekebelezve levő, más intézetek javára fenálló 90.000 korona zálogjogának bekebelezése után 150.000 korona telekkönyvi bekebelezést intézetünk javára engedett — a hitelt megadta.

Mandl Adolf azonban kötelezettségének nem tett eleget, hanem váratlanul minden ok nélkül *insolventiát jelentett.*

A fizetési képtelenség városzerte nagy felzúdulást keltett és ennek kapcsán híre ment, hogy mi ezen cégnél óriási, teljesen veszendőbe menő összeggel vagyunk érdekelve, és hogy oly összegeket fogunk veszteni, melyek felémészthetők alapítókunk nagy részét és további fennállásunkat lehetetlenné teszik. — Ezen híre kisebb összegű betevőink tömegesen jelentkeztek betételeikért és mi felmondási jogunk igénybevételére nélkül, minden jelentkezőnek betétét azonnal kifizettük. Ilyenformán 74 betevőnek, 66018 korona betétet fizettünk vissza. Mint érdekes, bár természetes jelenséget kell konstatálnunk, hogy betételeiket csupán a kisiparos és kiskereskedő osztályhoz tartozó betevők vették ki, míg a nagyobb összegű betevők közül senki sem kérte vissza betétét. — Kétségtelenül igazolásul annak, hogy a rólunk terjesztett hírek nem minden körben találtak hitelt.

Jelentkeztek továbbá betételeikért a »Polgári Takarékszövetkezet« tagjai közül mintegy 159-en, akiknek egész betételeik azonnal és egészben kifizetve lettek, dacára annak, hogy a szövetkezetnek az alapszabályok értelmében joga lett volna a betételeknek csak $\frac{1}{3}$ -öd részét — mint kölcsönt — kifizetni.

Azonban ez az egész mozgalom rövid életű volt és úgy látszik, hogy a hosszú időn át kiérdemelt bizalmat nem tudta megsemmisíteni egy nap ijedelme, mert a betétek nagy része, még ugyanazon héten ismét betétetett.

Az igazgatóság nyomban intézkedett és az ügy az intézet érdekeinek megfelelőleg legjobban rendezve lett, minek folytán csak azon veszteség érhet bennünket, a mely a követelésünk fedezésére átvett ingatlan és ingó értékek netalan kedvezőtlen értékesítéséből származhatik.

Adósságunk egész vagyonát tulajdonjogilag átvettük, elvállaltuk az öt terhelő és másokkal szemben még fennálló 5000 koronányi fizetési kötelezettséget, melynek teljesítése után a 70000 koronára felbecsült ingók eladásából mintegy 20000 koronányi felesleg marad, mely utóbbi összeg bevételével követelésünk 126000 koronára le fog apadni; ezen követelésünkre a Nagypiacz-téren két emeletes tisztán mintegy 10000 koronát jövedelmező bérház és egy 20 katasztrális hold terjedelmű, nagyobb részt már beültetett és termőképes szőlő szolgált fedezetül, melynek évi termése mintegy 5—600 korona jövedelemre nyújt kilátást. Az ingókat már részben értékesítettük és az eredmény azt mutatja, hogy a becslés nem volt optimisztikus.

Az átvett ingatlanok jövedelme az általunk befektetett tőkének 6-os kamatozását eredményezi.

Mindazonáltal, minthogy intézetünk ily nagyobb összegeket le nem köthet, nem tekintjük ezen kedvező kamatozást oly eredménynek, amelynek állandósítása kívánatos volna, de igen valószínűnek tartjuk, hogy hasonló jövedelmezőségű ingatlanok értékesítése nagyobb veszteséggel nem járhat.

Ha tehát mindezt figyelembe méltóztatnak venni és ha ezen ügylet lebonyolítását ked-

vezőtlen körülmények között és — bár indokolatlan sürgősséggel — szándékoznának keresztülvinni: akkor sem érheti intézetünket oly veszteség, amely tartaléktölkünket felémészthetné, — nem is szólva — az idej, rendelkezésünkre álló jövedelemről.

Ime tisztelt közgyűlés, ezen teljes nyíltsággal feltárt egy ügy volt az, amely az egész kellemetlen mozgalmat előidézte; ilyen eseteket pénzügyintézeteknél a leg gondosabb vezetés mellett sem lehet kizártnak tekinteni és az igazgatóság azt saját jogos hatáskörében elintézi és az évi zárszámadásokban számol be felőle a közgyűlésnek, ha azt oly fontosnak találja, hogy külön felemlítés tárgyát képezze.

De hogy nálunk ez az ügy a nyilvánosság előtt tárgyalatott és hogy elegendő volt arra, hogy a részvényesek között forrongást idézzen elő: ennek mi mélyebben fekvő indokait látjuk, amelyekkel ime férfias nyíltsággal le is számolunk.

Azt hisszük, hogy a tisztelt részvényesek az intézet igazgatóságával, az intézet vezetését illetően nincsenek egy véleményen; lehet, hogy másokat óhajtának az intézet élén látni, lehet, hogy egyes aspirációk támadtak, amelyek intézetünk vezetésében érvényesülni szándékoznak, bármint legyen is: minket első és utolsó sorban intézetünk érdeke vezet, és ezért mihelyt a tisztelt részvényesek az intézet vezetésében másoktól több eredményt várnak: mi készségesen félre állunk.

Ugyanezért ezennel lemondunk igazgatósági állásunkról és azt a rendes közgyűlés bevéására nélkül, már most a tisztelt részvényesek rendelkezésére bocsátjuk.

Végül bejelentjük, hogy igazgatóságunknak az intézet alapítása óta tagja Rothmann Jakab ur, — ügyvédi elfoglaltsága folytán — ügyészi állásának megtartása mellett, az igazgatósági tagságról lemondott.

Ezen bejelentést azért hozzuk külön a tisztelt közgyűlés tudomására, mivel Rothmann Jakab ügyész ur, az alapszabályok megfelelő szakaszának tervezett módosítására való tekintettel, — *az igazgatósági tag és ügyész egy személyben nem lehet* — az új igazgatóságban magának helyet nem kíván.

Ezek után tisztelettel kérjük, hogy jelentésünket, valamint a felolva andó felügyelői bizottság jelentését elfogadni, a napirendre tűzött választásokat megejteni és az alapszabályok tervezett módosítását elfogadni méltóztatásuk.

Nagyvárad, 1902. július 16.

Tisztelettel

Az igazgatóság nevében;

A felügyelő bizottság jelentésében az igazgatóság által hangsúlyozott okokból lemond és kéri a felmentés megadását.

Támadás a vezérigazgató ellen.

Weiszlovits Emil részvényes szólalt fel először. A lemondást elfogadja, de a jelentést nem veszi tudomásul s a felmentést nem adja meg. Kifogásolja, hogy a helyzet csak részben lett feltárva s éppen azt halgatta el az igazgatóság, amire a részvényesek kíváncsiak. (Eláll!) A vezérigazgató az oka a visszaéléseknek. A helyzet teljes feltárása szükséges. (Abczugolás). Mandl Adolfnak (Abczugolás). 30000 korona hitelt szavazott meg az igazgatóság, hogy azt olyan arányban és részletben vegye igénybe, amint a zálogház forgalma emelkedik s a könyvekbe betekintést enged s egy tisztviselőt a pénzügyintézet alkalmaz, akinél az érték- és pénzszekrény kulcsa fog állani. Ezt nem tette a vezérigazgató, hanem 57000 koronával emelte fel a hitelét Mandlnak, sőt ismét még 43000 koronát utalt ki s a zálogházat soha nem tekintette meg. Uj okiratot szerkesztett az ügyész kikerülésével. Az igazgatóság kérdőre vonta, de kitérőleg válaszolt. Így lett az intézet követelése 136000 korona. A többi intézeteknek is fizetett a Polgári takarékpénztár Mandlért, úgy, hogy most összesen 281.000 koronával van érdekelve az intézet Mandlnál, aki fizetési képtelen lett. Ezzel szemben ház, szőlő stb. 210.000 korona fedezetet nyújt. A többi hiányzik. Ez csak egy

ügy. — Rátér ezután arra, hogy Schwabach Zs. Gy. pécsi kereskedőnek, aki a vezérigazgató sógora, 20.000 korona kölcsönt adott 130 drb. részvényre, s mikor Schwabach fizetési képtelen lett, eladta a vezérigazgató a papírokat Polgár Gyulának 60 koronájával. Ugyanezen napon ezen részvényből 100 darabra 14000 korona kölcsönt adott, a többi részvényt hazavitte s csak Weisz Márton felszólalására hozta vissza a vezérigazgató. Ebből az üzletből 9400 korona vesztesége van az intézetnek. Majd rátér Fehérvári Dezső kölcsönére, itt is elvesztette az összeget a vezérigazgató eljárása folytán az intézet. Volna még több is. (Zaj. Eláll. Ne beszéljen. Halljuk! közbe kiáltások). Indítványozza, hogy a vezérigazgatónak szavazzanak bizalmatlanságot, s az igazgatóság jelentését ne vegyék tudomásul. Utasítsák az új igazgatóságot, hogy a vezérigazgató ellen indítsa meg a vizsgálatot s a vizsgálat tartamára állásától függeszték fel. Czfölja meg az igazgatóság az általa mondottakat, de akkor olvassák fel az igazgatóságnak ezen kölcsönökre vonatkozó jegyzőkönyveit.

Dr. Kiss Döme kijelenti, hogy a Schwabach kölcsönénél egy krajczár vesztesége sem lesz az intézetnek, erről jótáll. A Weiszlovits indítványát, mivel nincs a tárgysorozatba felvéve, nem tárgyalhatják. (Helyeslés).

Dr. Radó Ignác nem követi Weiszlovitsot a fejtegetésekben s csak általánosságban szól. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak ő sem adja meg a felmentvényt, de nem bizalmatlanságból, mert amit sőt becsületese ember aláír, azt igaznak veszi. Azért nem adja meg a felmentvényt, mert ez csak mérleg és zárszámadás alapján adható meg. (Tetszés. Eljenzés). A törvényre támaszkodik. Csodálkozva konstatál kettőt. Azért hívják össze a rendkívüli közgyűlést, hogy szanalják, ha van baj, s akkor feláll egy részvényes, hogy kimutassa, milyen sok a veszteségünk. Ez nem emeli az intézet hírnevét és hitelét. (Ugy van!) Az igazgatóság kimutatja, hogy egy üzlet nem sikerült jól, de a veszteség a részvényeket nem érinti, mert fedezi a tartalék alap. Másrészt Weiszlovits E. azt mondja, hogy nem igaz, ami a jelentésben van. Mikor itt egész részletes tételeket felolvassanak, hogy ezt és ezt tette, ekkor és ekkor az igazgatóság, ez a köteles diszkreczió megsértése. Az intézet belügyeit a piacra viszik. Az igazgatóság puhatozja ki, hogy ki árulta el ezeket s az illetőt ne tölje a kebelében. (Tetszés. Helyeslés). Hogy élt vissza a vezérigazgató az reá nem tartozik, azért az igazgatóság felelős. Ha a részvényesek devalválódtak, ezért azok a részvényesek a hibások, akik ezt előidézték. (Taps. Eljenzés). Segíteni jöttek most ide. Fel sorolja, amit a jelentés mond. (Zaj). Az igazgatóság feltárta a bajt s lemondott, nem takarózik a vezérigazgatóval. Az új igazgatóság tagjai megvizsgálják a dolgot, a saját érdekükben. Indítványozza, hogy a Weiszlovits indítványa felett térjenek napirendre. (Helyeslés).

Elnök kijelenti, hogy az igazgatóság nem kérte a felmentést.

Weimann Jenő részvényest senki nem kérte fel, de mert keresményét látja veszélyben, felszólal. Nem ért egyet Radóval. Az addigi állapotról mérleg kellene. Bizottságot kell kiküldeni az állapot teljes feltárására. — Az igazgatósági jegyzőkönyvek nem nyilvánosak, de amikor abba a sajtó is betekinthez, a közgyűlés előtt sem lehetnek ezek titkok. Végül arra kér felvilágosítást, hogy Weisz Márton észrevett valami dolgot az elzalogosított részvényesek körül.

Deutsch Ede indítványozza, hogy az indítványok felett térjenek napirendre s válaszszák meg az új igazgatóságot.

Weisz Károly Radó felszólalása ellen beszél. Óriási zaj között beszél az igazgatóság eljárása ellen. Alig engedték szóhoz jutni. Azt kívánja, hogy nyugtassák meg a részvényeseket.

Berger Gy. hibáztatja, hogy egyes részvényesek felszólalásukkal rontják az intézet renoméját. Oly dolgokat ne fesszegessenek, amelyek más pénzügyintézeteknél is előfordulnak. Ha jó igazgatóság lesz, helyre hozza a hibákat.

Weiszlovits Emil szólott még. Nem kívánta

a vezérigazgató elbocsátását, csak addig ment-sék fel, amíg a vizsgálat tart.

A többség az igazgatóság jelentését elfogadta.

A választás.

Ezután következett a választás, amely a legnagyobb érdeklődés és lázas korteskedés mellett ment végbe. A szavazatszedő bizottság elnöke Radó Ignác, tagjai László Aurél és Weisz Károly voltak. Feszült figyelem közepette hirdette ki az elnök az eredményt, mely a következő:

Igazgatóság:

Sarkady Tihamér (933), Laendler Ferencz (896), dr. Kiss Döme (922), dr. Weisz Márton (784), dr. Radó Ignác (907), Stern Mózes (992), Deutsch Simon (538), Schwarcz Márton (916).

Felügyelőség:

Dr. Munk Béla (754), Weisz Ernő (835), Róz Simon (812), Sas Ede (496).

A felügyelő bizottsági választásnál erős mérközés volt Sas Ede és dr. Rosenthal Mór között, aki 410 szavazatot kapott.

Több-kevesebb szavazatot kaptak még: id. Moskovits Mór (107), Darvassy Lajos (134), Weisz Károly (9), Berger Gyula (71), Szödényi Nándor (35), Fodor Gyula (18), Rothmann Jakab (10), Léderer Manó (41). A felügyelő bizottsági tagságra pedig Székely Sándor (16), Weisz Károly (146), Rendes Vilmos (17), Kiss Döme (124), Deutsch Simon (114), Brüder Jenő (134).

A választást a közgyűlés éljenzéssel vette tudomásul.

Az alapszabályok módosítása.

Ezután módosították az alapszabályokat olyan formán, hogy ezentul minden igazgató 30, minden felügyelő 15 és minden választmányi tag 5 részvényt tartozik letenni az intézetnél. Kimondották azt is, hogy az intézet ügyésze igazgató nem lehet. Végül Weiszlovits Emil általános helyeslés közben, loyálisan kijelentette, hogy azon adatokat, melyeket a Mandl-ügy állásáról felsorolt, nem illetéktelen helyről, az intézet valamely tisztviselőjétől kapta, hanem a törvényeséknél a telekkönyvvel és más iratokból szerezte.

A közgyűlés az elnök lelkes élettelisével ért véget.

Temesvári reminiscenciák.

Eletemben először ültem most hullaszállító vonaton. Megható magában véve is, annál mélyebb benyomást tett rám, mikor a vonat indulásakor komoly, ridegnek ismert férfiakat könnyezni láttam.

Egyhangu dübörgéssel haladt a szomorú vonat a maga drága terhével kijelölt útján.

Uj-Aradon — a bibornok szülőföldjén — még egy megható epizód várakozott a különvonat utasaira. A kis állomás perronjára kivonult a község apraja nagyja, hogy még egyszer köszöntsék nagy szülőitüket. A vonat nem állt meg az állomáson, csak meghajtották előtte a gyászlobogót és zokogásuk hangját elnyomta a vonat tompa dübörgése.

Temesvártól nagy közönség várta a különvonat megérkezését. Németh József felszentelt püspök üdvözölte a váradi káptalan képviselőit és b. e. bibornokunknak gyászbaborult rokonait.

Az I. osztályú váróterem — mint az összes lapok tévesen írták — nem volt gyászpompába borítva. Eleintén az volt csakugyan a terve a csanádi káptalannak, ott akarták felállítani a ravatalt is, de mikor megtudták a bibornok végrendeletéből utolsó akaratát, melyben kéri a gyászpompa mellőzését, letettek arról a szándékról.

Másnap reggel hét órakor már nagy közönség gyűlt össze a józsefvárosi pályaudvar környékén. Németh püspök beszentelte a halottat s aztán megindult az impozáns gyászmenet, melyet a Szent Margit temetkezési intézet emberei nyitottak meg.

Ezek a gyászhuszárok teljesen német öltözetet viselnek: harisnyás nadrág, frakk és pofoncsapott német kalap, — hivatalos néven tripics. Annak a jele, hogy Temesvár még mindig német város.

A két koszorús kocsit megelőzték a czimer-tartó és rendjeleket vivő apródok s mindkét oldalról a hosszú menet mellett égő naftalángot vittek.

A papság itt is olyan nagy számban vonult ki, mint Nagyváradon. Csaknem száz pap — köztük egy megyés püspök Radu Demeter lugosi püspök — vett részt a gyászmenetben, melynek végén a csanádi és váradi káptalan tagjai haladtak. A nyolcz fekete ló által vont halottas kocsi után a bibornok udvari papjai, rokonai, gazdatisztjai és a küldöttségek, köztük Nagyvárad város, Bihar megye és a Nagyvárad-i Kath. Kör küldöttsége, ez utóbbit Gerliczy Ferencz báró elnök vezette.

Igen kellemes benyomást tett ránk, hogy a temesvári közönség az egész uton nagy tisztelettel és kegyelettel kísérte a menetet a gyászlobogókkal diszitett utcákon. Daczára a közönség óriási nagy számának nem kellett kordont vonni, nem toladott, nem kiabált ott senki sem, ellenben mindenki levette a kalapját, még a villamos vasutak közönsége is. Kár, hogy rendőrkapitányunk nem volt ezuttal Temesvárt, jó alkalom lett volna tanulmányozni egyet-mást. Vagy talán nem a rendőrségben, hanem a — közönségben van a hiba? Nem kutatom, de tény, hogy a temesvári közönség magatartása igen kellemesen lepelt meg bennünket — nagyváradiakat.

A székesegyház kupolája alatt biborszínű mennyezet volt felállítva s maga a ravatal rengeteg virágerdővel körülvéve.

A küldöttségek, rokonok és katonaság számára itt is fentartott helyek voltak, melyek közül öt sort töltött meg a váradi deputáció, de sokan közülük így is állottak.

A requiemet Radnai Farkas felsz. püspök tartotta, ugyanő adta egymagában az abszolutiót (és nem volt — mint Váradon — ötszörös abszolutió) és Radnai püspök végezte a temetést is.

A belvárosi temető körülbelül annyira van a várostól, mint Váradon a Rulikovszky-temető, de sokkal jobb az útja. (Egyáltalán a temesvári kövezet hasonlíthatatlanul felülmulja a váradi; Temesvártól nyoma sincs a macskafej vagy körözkő kövezetnek, — utcáit aszfalt, kockakő és keramit borítja.)

Amint az éppen most bontás alatt levő bástyán kiértünk megpillantottuk a pompás mauzoleumot, melyben nagy halottunk tetemei várják a feltámadást.

Egyszerre csak megcsendült a mauzoleum tornyában levő kis harang nyelve s fájdalomosan jelezte az utolsó ut végét.

A temető kapujában a bibornok gazdatisztjai vették karjukra a koporsót s a mauzoleum előtti téren tették le, hol aztán elhagzott felette a gyászszertartás utolsó mélabús akkordja.

A mauzoleumba — hová nyolcz-tiz lépcső vezet fel — csak a váradi papok és rokonok és uradalmi tiszték mentek be. A mauzoleum bizancci stílusban épült igen szép sírkápolna, mely berendezéssel és fentartási ipartökével körülbelül 50,000 koronába került. A

kápolna egy temesvári jónéző építész munkája — fölé nyolczszögű kupola borul, a kupola alatti tér képezi a kápolna hajóját, a bejárattal szemben van a gyönyörű carrarai márvány-oltár, remek művű sárgaréz feszülettel és gyertyatartókkal.

A kupolától jobbra (vagyis epistola-oldal) van a bibornok édes atyjának Schlauch Pálnak sírja. A falon márványtáblán ez egyszerű felirat:

SCHLAUCH PÁL

építő

1787—1870.

Megjegyezzük itt, hogy a bibornok édes anyja nem fekszik itt e mauzoleumban, — mint tévesen mi is írtuk a minap. A bibornok anyja még 1828-ban meghalt s mikor a mauzoleum felépült (10 éve) már nem lehetett átszállítani tetemeit az új-aradi temetőből, hol különben szép sírkövet emeltetett emlékére a bibornok.

A kápolna másik oldali fülkéjében van Schlauch kardinális kriptája. Olyan bőséges helye van benne a koporsónak, hogy az összes koszorúk és szalagok elfértek mellette.

Ott nyugszik most már a kegyelet virágai között, ahogy kívánta és óhajtotta. Délután teljesen elrendezték a kriptát, ráborították a nagy márványlapot s felé a kápolna plafondjára függesztették illusztris méltóságának jelvényét a bibornoki kalapot.

UJDONSÁGOK.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* A városháza építése. Már minden vonalon csaknem teljesen befejezték a falak felrakását s az új városháza impozáns épületének fali munkálatai rövid időn belül befejezést nyernek. Az építésre felügyelő bizottság tehát mielőtt a tetőzeti munkálat kezdetét venné, e hó 18-án, holnap bizottsági ülést tart.

* Pályázat a városi főmérnöki állásra. Rimler Károly polgármester a Busch Dávid volt városi főmérnök elhalálása folytán megüresedett főmérnöki állásra pályázatot hirdetett. Pályázati kérvény beadásai határideje augusztus 15-dike.

* Jóváhagyott közgyűlési határozat. Nagyvárad törvényhatósági közgyűlésének azon határozatát, mely a Rét-utcán községi iskola felépítése és a csillagvárosi községi iskolának kibővítésére szolgáló költség igénybevételét a községi iskolák építésére felvett kölcsön terhére rendelte el, a m. kir. belügyminiszterium jóváhagyta. Ezen határozat a rét-utcai iskola felépítésére szükséges Servánszky-féle háztelkeknek 1320 koronáért való megvételét rendelte el és a csillagvárosi iskolának kibővítésére 8440 koronát folyósított. Most már meglévén a miniszteri jóváhagyás, semmi sem gátolja a terv megvalósítását.

* Veszett macska. Tegnap este 10 órakor nagy riadalmat okozott Kohn Sámuel várkapu-utcai kereskedésében egy veszett macskának garázdálkodása. Botokkal vették tűzbe a benlétők a veszett állatot, azonban csak kintartó hajtás után sikerült azt ártalmatlanná tenni és már csak akkor, midőn Golgye Vaszali nevű napszámos ember kezét erősen megmarta. A bonczvizsgálat kétséget kizárólag megállapította a veszettséget, miért is a szerencsétlen ember gyógykezelés alá vétetett.

* **Rendőri figyelmeztetés.** Számos oldalról érkezett azon panasz, hogy egyesek különféle ürügyek alatt könyöradományokat gyűjtenek, erélyes intézkedések megtételére sarkalta a rendőrséget. Egyidejűleg ez uton felhívja a zaklatott közönség figyelmét, hogy a rendőrhatalom láttaozott gyűjtő iv, vagy könyv nélkül könyör adományokat gyűjtő egyéneket, a legközelebbi rendőrnek adják át, illetve haladéktalanul tegyenek a rendőrségen jelentést.

* **Elmarasztalt ebtulajdonosok.** Megemlékeztünk annak idején a rendőrhatalom szigorú és jogos intézkedéseiről, illetve az ebzárlatot megsértő ebtulajdonosok megbüntetéséről. Ez elmarasztaltak a pénzbüntetési ítéletek ellen 26 esetben felebbezéssel éltek, jöllehet 19 esetben kutyaharapás miatt és 61 esetben ebzárlati kihágás miatt tett feljelentés alapján tettett a kihágási eljárás folyamatba.

* **Lokomotív-óriások.** A porosz államvasutak igazgatósága két új gyorsvonatmozdonyt rendelt meg, melyek óránkénti 130 kilométer gyorsaságra lesznek berendezve. Az új mozdonyok különösen nagy méreteik által tűnnek ki. Egy-egy mozdony súlya 1800 mázsa és a szerkocsival együtt husz kereken nyugszik. A hatalmas kazán fűtőfelülete 260 köbméter; a kazán úgy van elhelyezve, hogy a mozdonyvezető előtte áll, úgy hogy a vágányra teljesen szabad kilátása van; a fűtő helye hátul van. A mozdonyvezető és a fűtő két fedett folyosón közlekedhetnek egymással, melyek a kazán oldalaira vannak elhelyezve.

* **Vakokat gyámolító perselyek felállítása.** A vakokat gyámolító országos egyesület tegnap átiratban kereste meg Nagyvárad város tanácsát, kérve a könyöradományok gyűjtésére szolgáló perselyeknek a város területen leendő felállítását. Az ügy, mely mindenestre méltánylásra fog találni, a legközelebbi tanácsülésen tárgyalás alá kerül.

* **Virágtemetés.** Alig ismerte az apai és anyai szeretet melegét, már is lent pihen a hideg földben, virággal borított kis koporsójában. Tegnap délután temették a kis Gizikét, Karger Vilmos és neje 8 hónapos kis leánykáját. A kis angyalt Kovács József káplán temette, a rokonok és ismerősök részvéte mellett.

* **Ragadós kezű vevő.** Grósz Józsefné, szül. Deitz Giza Korona kávéházi pinczérnő tegnapelőtt reggel kedélyesen állított be Weinstock Fülöp ékszerész üzletébe s egy színházi láncsövet kiválasztván, zsebre tette, és nevetgélve fizetés nélkül távozott. Az ékszerész jelentést tett az esetről a rendőrségen, hol a puhatólás során kitudt, hogy ez nevezett nőnek nem első stiklijje és a hol csak szerét ejthette, igyekezett különbséget nem tenni az enyém-tied között. Legutóbbi szállásadójától egy hatvan koronát érő női gallért és husz korona értékű párnát emelt el és tünt el nyomtalanul. A ragadós kezű nőt körözik.

* **Ellopott fülbevaló.** Tegnap délután a rendőrségen Móna Juliska panaszt tett, hogy Nóth Salamon rovott multu egyén fülbevalóját erőszakkal füléből kivette. Panaszos nőt az emelt panasz miatt Nóth-nak jóbarátja Hubert Vilmos rovott multu egyén meglesvén, alaposan elverte. A kitűnő férfiak ellen eljárás folyamatban.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Atulirottak mély fájdalommal tudatják a legjobb anyá, nagyanya, anyós, sógornő és rokonnak öz. **Mocsáry Ferenczné.** szül. Paizs Teréziának folyó év július hó 16-án, reggel 3 órakor, életének 54-ik évében és özvegyiségének 7-ik havában hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai ugyane hó 17-én, délután 3 órakor fognak a Bethlen-utca 685. számú saját háznál a róm. kath. egyház szer-

tartása szerint beszenteltetni és az újváros-központi sarkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent mise-áldozat ugyane hó 18-án, reggel 7 órakor fog az újvárosi plebánia-templomban az Egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívattak. Nagyvárad, 1902. július 16. Áldás emlékére! Mocsáry Juliska férjezett Killel Béláné gyermekeivel. Mocsáry Kálmán, Mocsáry Géza nejevel Sikó Annával és gyermekeivel. Mocsáry Anna férjezett Zemplény Sándorné, Mocsáry Teréz, Mocsáry Ferencz, Mocsáry Károly az elhunyt gyermekei. Killel Béla, Zemplény Sándor vejei. Sikó Anna menyje. Mocsáry Sándor és neje, Mocsáry József és neje sógor és sógornői. Killel Juliska, Killel Ilonka, Killel Józsika, Mocsáry Margitka, Mocsáry Zoltán, Mocsáry Annus unokái.

* **Rendőri hírek.** *Vitriolt ivott* F. J. 16 éves jobb családból való leány tegnap délután vitriolt ivott. A kis mennyiségű vitriol okozta könnyebb természetű belső sérülésekkel szállított a biharmegyei közkörházba. Tettének oka a végtelen nyomor. — *Betöréses lopás.* Faludi Ignác eczetgyár tulajdonos Vámbház-utca 10. számú házába elmúlt éjzaka nyitott ablakon keresztül valaki behatolt, iróasztalt széttörvén, abból 10 korona ára 2 és 1 filléres, 60 drb. 10 filléres és 4 drb 60 filléres bélyegyet lopott, tettes a viszonyokkal ismerős lehetett. Nyomozás folyamatban. — *Találatott* egy szeredás. Igazolt tulajdonosa átveheti *Mendelényi Béla* rendőrfogalmazónál.

x Az idény előhaladása folytán az összes nyári színes és fehér ingek, angol mosó mellények rendkívül leszállított áron kaphatók

Róth M. Utóda

kalap és uridivat üzletében.

Kizárólag a legjobb hazai készítményű női és férfi cipők nagy választékban kaphatók

x **Megérkeztek a nyári idényre** a legszébb cipő áruk, melyek szép és csinos kiállításuk mellett, az előre haladott idény miatt *25 százalékkal olcsóbbak*, mint voltak. Nagy-szerű újdonságok Chewreox, Box és sárga cipőkben. Alkalmi vétel esőernyőkben és harisnyákban. **Nádor Henrik** és Társa Nagy-piacz-tér, Kereskedelmi Csarnok.

Igazságszolgáltatás.

Monstre-bünpör. Nemrég tárgyalta a pestvidéki törvényszék *Rónay* táblai bíró elnöklésével azt a bünpört, mely az elhunyt kádorkuti nábob, *Nagy Márton* milliós öröksége miatt támadt Szenzációsabb és fontosabb pör is volt már sok, de nagyobb arányú alig. A két hétig tartott tárgyalás után *Nagy Ákos* földbirtokost, a vádlottat, egy évi börtönrre ítélték. Ekkép, ha már megállapították a bűnösséget, a büntetése nem valami súlyos volt. De érdekes, hogy a bíróságnak mennyi dolgot adott az eléje került eset, melynek aktáit tegnap küldték fel Nagy Ákos felebbezése folytán a királyi Táblára. Az ítélet, melyet K. *Nagy Sándor* bíró készített, két ujjnyi vastag kötet, maga a főtárgyalásról szóló *jegyzőkönyv pedig*, mely dr. *Sóos Zoltán* jegyzőnek a munkája, *1006 sűrűn írott oldal.* Az utóbbinak elkészítése a gyorsírói följegyzések alapján egy teljes hónapra át tartott szakadatlan munkát vett igénybe.

TAVIRATOK.

Az új országház megnyitása.

Budapest, jul. 16. (Saj. tud. táv.) Az új országház megnyitását úgy tervezték, hogy a kupola csarnokban ünnepélyes együttes ülés lesz s a koronázási

jelvények pedig ki lesznek közszemlére téve. Ő Felsége meg fog jelenni és ezzel megszünteti az eddigi abuzust, hogy az országgyűlés menjen a király elé.

Goluchowski Ischlben.

Bécs, július 16. Gróf Goluchowski Agenor közös külügyminiszter tegnap este Ischlbe utazott. Ma délelőtt Ő Felségénél kihallgatáson volt, délután pedig az udvari ebéden vett részt. (M. T. I.)

A kormányváltás Angliában.

London, július 16. Az unionista kormány tagjai, a pénzügyminisztert kivéve, megmaradnak hivatalukban és készeknek nyilatkoztak támogatni új vezérüket, Balfourt, a ki a többségnek eddig is vezére volt az alsóházban. Politikai következményei ennek a kormányváltásnak legalább egyelőre nem lesznek, és ha a parlamentet, mint azt híresztelik, fel is osztatják, az unionisták legalább is mai számarányokban fognak visszatérni az alsóházba. A búr háború szerencsés befejezése csak növelte a tory, illetve konzervatív pártnak népszerűségét az országban. Anglia lakosságának tulnyomó része ma már imperiálista és épen nem kedvez a liberálisok mérséklő irányának. Valószínű tehát, hogy az új választásoknál a liberálisok száma a konzervatívok javára jelentékenyen le fog apadni. Jól tudják ezt a szabadelvűek és hogy a talajt ne veszítsék el teljesen a lábuk alól, már most hirdetik, hogy az imperiálista politikát támogatni készek. Különben a liberálisok maguk között is megoszlottak és nagy csapás volt rájuk nézve Roseberry elszakadása, a ki néhány hírével új frakciót alapított. Mindezek a körülmények a mellett szólnak, hogy Salisbury lemondása nem idézett elő valamelyes változást Anglia politikai helyzetében. Ugy a kül-, mint a bepolitikai irányzat ugyanaz fog maradni az új kabinet alatt is. (M. T. I.)

Az örmény kérdés.

Konstantinápoly, jul. 16. Ormanián örmény-gregoriánus patriárka három nap óta nem végzi hivatalos teendőit, mert mindeddig nem kapta meg az ígért választ az örmények ellen alkalmazott kivételes rendszabályok megszüntetése tárgyában tett legutóbbi felszólalására. A patriarkátus környezete a miatt nagyon nyugtalanodik. (M. T. I.)

Sztrájkoló pinczerek.

Budapest, július 16. (Saját tud. táv.) A trieszti pinczerek ma kimondották az általános sztrájkot. Követelik a borralaló megszüntetését és a kávésok jövedelmeiben való részesedést.

A búr béke után.

London, július 16. A Reuter-ügynökségnek jelentik Pretóriából tegnapi kelettel: A megkönnyebbülés érzése után, a melyet a háború befejezése előidézett, most mindenütt reakció kezd mutatkozni. A volt National-Scout-okat, a melyek búrokból alakultak és megadták magukat, folyton elkeseredetten üldözik a burgherek, a kik végig küzdöttek a háborút. Néhányat közülök agyon is lőttek. Ez az ellenségeskedés olyan nagy, hogy a burgherek zöld jelvényeket vesznek megkülön-

böztetésül a National-Scoutoktól és azoktól a búroktól, a kik a háboru alatt letették a hűség esküt. A búrok egyáltalán úgy tesznek, mintha nem vesztették volna el függetlenségüket és egész nyíltan viselik jelvényeiket. Sok burgher azt mondja, hogy azzal vették rá őket a fegyverletételre, hogy hamisan közölték velük a békefeltételeket, a melyeket nem tartanak jogosultaknak. Sokan a hűség megszegésével vádolják a vezéreket. Egy ízben sok búr megadta magát vezérük tanácsára, a ki azután azt mondta, hogy félreértették, mert ő nem tanácsolta a megadást. Transzváiban nagyobb az elkeseredés, mint az oranjai gyarmatban.

London, július 15. A felsőházban Onslow gyarmatügyi parlamenti államtitkár az Angliából Délafrikába való kivándorlás tárgyában hozzá intézett kérdésre azt válaszolja, hogy a kormány a nagyarányú telepítések tervét meg akarja valósítani, de ez idő szerint nem rendelkezik elég területtel, hogy kielégítse a dél-afrikai rendőrcsapatok és yeomanryk igényeit a kiket más kivándorlók előtt kell kielégíteni. (M. T. I.)

Sztrájkoló kispapok.

Budapest, július 16. (Saj. tud. táv.) Pétervárról jelentik, hogy a forradalmi eszmék a tamboli papnövelde növendékei között is elterjedtek és ezen eszméknek követői is akadtak a kispapok soraiban. Megfélemlítésképpen az igazgatóság a forradalmi kispapok egyikét eltávolította az intézetből. Erre óriási sztrájk tört ki közöttük, követelték kollegájok büntetésének elengedését. Proklamációt bocsátottak ki, melyben érelyesen tiltakoznak a kormány azon intézkedései ellen, hogy ők a népet butaságban tartásuk. Tiltakoznak pedig azért, mert ez ellenkezik az evangéliommal. A színódus Szamszlov főtitkárta bizta meg a vizsgálattal.

Ordenstein gyilkosa.

Páris, július 16. Az ember, a ki tegnap gyilkossági kísérletet követett el Ordenstein dr. német állampolgár ellen, azt mondja, hogy Chabanix Firminnek hívják, postahivatalnok volt és négy hónap óta rendelkezési állományban van, Champagnacban született. A lakásán végzett házmotózás semmit sem derített ki, a mi a büntetlenség összefüggésben lehetne. Nem hiszik, hogy rablás lett volna a tett indító oka. A vizsgálatot érelyesen folytatják. Ordenstein halálán van. (M. T. I.)

Bauer Lajos öngyilkos lett.

Budapest, július 16. (Saj. tud. táv.) A pár nap előtt nyomtalanul eltűnt Bauer Lajos terménykereskedő holttestét Sziget-Ujfalunál a Duna ma partra vetette. Öngyilkosságának oka a rossz üzleti viszonyok.

Nyugalankodó munkások.

Johannesburg, jul. 14. (Reuter). A fehér munkások nyugalansága növekvőben van és támogatja a bányamunkások egyesülete, a mely nemrég főleg arra a célra alakult, hogy a tőkepenészek eljárását ellenőrizze. Az egyesület továbbá arra törekszik, hogy a fehér bányamunkásoknak a parlamentben képviselőt szerezzen, hogy a bányákban jobb állapotok legyenek, különösen a szellőztetés és a balesetek ellen való védőintézkedések tekintetében, hogy a kórházakban jobban bánjanak a

munkásokkal és hogy a bérviszonyokat szabályozzák. (M. T. I.)

Óriási orkán.

Chalons sur Saone, jul. 16. Tegnap este 6 és 7 óra között itt erős ciklon pusztított, a mely házakat rombolt le és fákat tépett ki. A Saone folyón több hajótörés történt és az Alcazar elpusztult. A felhőszakadás következtében a víz elöntötte az utcákat és behatolt az üzletekbe. (M. T. I.)

NYILTTER.

Ajánlkozás.

Egy helybeli, iskolai tekintélyek és tanfőriak által is elismert jó hírnévben álló elemi iskolánál működő jeles képzettségű tanerő, ki harmadfél évtized óta vezeti a 4-ik osztályt s így alapos gyakorlata van a tanulók középiskolákra leendő előkészítésében; az iskolai épületben levő lakásától, egészségi szempontból, távol óhajtván lakni: szerény feltételek mellett ajánlkozik valamely igen t. családnak, egy pár, középiskolákra előkészítendő gyermekhez tanítóul.

Ugyanettől a tanuló, mellékesen, előkészítést nyerhetnek tetszés szerint latin, francia, olasz vagy esetleg német nyelvben is. Bővebbet a kiadóhivatal.

Gazdaközönség figyelmébe!

Mindennemű

gabonaszákok

asztag- és cséplőtakaró vízhatlan ponyvák,

gépolajok,

gépkénőcsők (towotte), kocsikénőcsők,

gépszijak, gazdasági kötélmenüek,

dohány- és zsákkötő-zsinegek,

raffia hánacs és kékkő,

fedél és elszigetelő lemezek

legjobb minőségben

eredeti gyári árban kaphatók:

Helyi József,

zsák- és ponyva-kölcsönző üzletében,

Nagyvárad, Zöldfa-utca 41.

Megyei telefon 51. szám. 182.

REGÉNY-OSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Írta: Stenkiewicz Henrik.

45.

Ez a rémlátás a felelősséget is reá hártotta, mert hiszen ő kérte meg az özvegy hercegasszonyt, hogy visszajötteig ne menjenek Lubniebe. Persze akkor még nem tudhatta, hogy milyen közel a veszedelem. Kezeit tördelve föl s alá futkosott szobájában, nem tudva, hogy miféle legyen. Már romokban látta Roslogit és látta, mint gyalázzák meg kedvesét az ördögkhöz hasonló rettenetes tatárok. Lépte visszhangosan kongott a boltozatos szoba kőpadlóján: a vad csordák dobogását vélte hallani. Odakünn nyugovóra fújtak a trombiták: mintha a Bobun kürije szólott volna diadalmas gúnynyal. Kardjához kapott, s fogát csikorgatva át-

kozta magát, amiért Bychowiec helyett erre a küldetésre vállalkozott. A küszöbön fekvő apród figyelmét nem kerülte el gazdájának az izgatottsága. Abbanhagyta az alvást, friss fáklyát tett a vaskarikákba, s megkérdezte a gazdáját, hogy mi a baja.

— Rzendzian, félsz a haláltól?

— Miért kérdezed én édes gazdám?

— Mert aki a Sicsbe megy, az ott veszik.

— Hát miért is mégy oda?

— Mert elvállaltam a küldetést. De néked nem kell velem jönnöd, fiatal életedért kár lenne. Menj vissza Lubniebe, Csehrinen át.

— Édes gazdám, én ugyan félek a haláltól, mert aki nem fél a haláltól, az az Istentől se fél, de azért nem válok el tőled. Gyáva mégsem vagyok és nem is illő, hogy a szolgálta megmentse a bőrét, amikor a gazdáját megölik. Majd csak együtt halunk meg! Aztán meg nem vagyok paraszt, hanem nemesember.

— Derék fiu vagy! Hanem ha nem mégy a magad jószántából, hát majd visszafordulsz, ha parancsolom.

Rzendzian felelet helyett sirni kezdett.

— Ejnye fiam, csitította Skrzetuski, hallgass az okos szóra. Nem fogom ugyan olcsón adni a fejedet, de a te karod is gyöng arra, hogy megvédjen engemet. Sokkal nagyobb szolgálatot teszel nekem, ha levelet viszel Roslogiba s ráveszed a hercegasszonyt és Helenát, hogy azonnal meneküljenek Lubniebe. Mert látod, a Helena élete nekem drágább a magaménál. Megteszed-e most már? Nem is a szolgáltnak parancsolom ezt, hanem barátomtól — kérem.

— Tisztelj meg uram mást a küldetéssel.

— Tisztára bolond vagy! Kire bizzam másra a levelemet? Ha kétszer mentenél is ki a halál torkából, akkor sem tétél volna velem több jót, mintha Roslogiba mégy.

— Hát ha mindenáron kell, megyek. De azt mondhatom, hogy még a tulajdon bogláros öved se tudna megvigasztalni.

— Tiéd lesz az övem.

— Tartsd meg az övedet és tarts meg engem is!

— Ne teketóriázzunk. Holnap reggel indulsz, s onnan futva mégy Roslogiba. Arról, hogy én milyen veszedelemben forgok, egy szót sem szabad szólnod. Itt van pénz, a levelet reggel megkapod.

Rzendzian zokogva karolta át Skrzetuski térdét.

— Gazdám, édes gazdám, hát utolszor látlak?

— Az Isten kezében van a sorsom. Menj, pihend ki magadat és Roslogiban vidám legyen az arczod!

Skrzetuski magára maradt. Könnyes szemekkel írta meg levelét, aztán ájtatos imádsággal Istennek ajánlotta a lelkét. Már hajnaloeott. A keletnek fekvő ablakon át rózsás sugarak villantak be a szobába, ébresztőt fújtak künn a sánczokon és Grodsicki maga jött jeletemi, hogy a csónakok készen állanak.

— Isten nevében induljunk hát, — mondta Skrzetuski.

Mint a fecskék, úgy siklottak a fűrgé sajkák a vizen, imbolygó hátukon a merész lovaggal. A megdagadt folyó keresztül emelte őket a sziklás zátonyokon s nemsokára a nienasziti örvények fehérlettek előttük. Itt partra szálltak s a szárazon vontatták tovább a sajkákat, ami kemény munka volt s rendesen egy nap is beletelt, míg a hajózató vízhez értek. Elő lényt sem láttak, más csónak pedig mostában nem juthatott erre át, mert Grodsicki Kudak előtt valamennyit feltartóztatta s a csöndet csak a sziklához csapódó hullámok verték föl. Mig a legénység a csónakokkal vesződött. Skrzetuski borzalmas gyönyörűséggel nézte a vidék csodáit. A folyam medrét egész szélességben hét hatalmas sziklásáncz szelte keresztül, sorjában egymás mögött. Magasan kiemelkedtek a vízből, feketén meredeztek s lyukakat, hosszú nyílásokat, helyenként egész kapukat tépett ki rajtuk az örökös harcoss hullámcsapás. A folyó hatalmas víztömegei egész sulyukkal nekirohantak a szikláknak, magasra fölcsapódtak s harsogva, fehér tajtékot szóra, sustorgón hullottak alá.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTOI POSTA.

P.-szöllősi olvasó kör. Valóban ezen aláírással kaptunk kérdést egy levelező lapon. Azt kérdezték, hogy a bibornok által hagyott mise alapítványokat mikor fizetik ki? Hogy kit és miért érdekel ez? nem tudjuk. Egyébként a bibornok nagyobb jótékonyágáról fogunk majd részletes kimutatást adni. Az illető kérdezőt, ha jelentkezik, előre is biztosíthatjuk, hogy egy milliónál többre rug az összeg.

KÖZGAZDASÁG.

Ujból sertésvész. Az Élesd községben és környékén előforduló gyakori sertésvész az újabb időben oly annyira elmérgesedett, hogy az élesdi főszolgabíró a rohamosan terjedő vész meggátlása érdekében zárlatot rendelt el Élesd községben.

Ketch József és Társa

Társaság jelentése.

— A Társaság eredeti távirata. —

Értéktáblázat.

Budapest, július 16.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvasút	—
Rizsumurány	509.50
Magyar jelvény	472.—
Szolgótarifái	—
Wagon-költsége	—

Határvidék.

Budapest, július 16.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.93
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.53
Zab ápr.	6.—
Képoszta, repce, burg.	96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti és a vidéki értéktáblán 1902. július 16-án.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék	97.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban	119.—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.80
Ulmérési jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavónföldterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	206.—
Tiszszabályozás sorsjegy-kölcsön	162.—
Osztrák járadék papirban	101.50
Osztrák járadék papirban	101.50
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák korona járadék	59.50
Osztrák államsorsjegyek	152.50
Osztrák magyar bank részvény	15.95
Magyar hitelbankrészvény	709.50
Osztrák hitelintézet részvény	697.50
Párisi visita	95.30
20 frnkos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.15
Londoni visita	289.82
20 márkás arany	28.41

80 kr. **UJ!!** 80 kr.

ÓRÁS-ÜZLET

Diószeghy István

műórás és látszerész.

A mai kor igényeinek megfelelő **óra javító műhelyt** nyitottam, melyben **óra, ékszer** és **látszer** javítások gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Raktáromon tartok **fali inga-, zseb- és miniatúr-órákat**, óráim a legjobb gyártmányiak.

Óra javítás kivétel nélkül 80 kr.,

egy üveg 10 kr.,

óra kulcs 5 és 8 kr.

Egy jó családból való fiu gyakor-

80 kr. **nokul felvétetik.** **80 kr.**

235. sz.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

2537. eln. szám.
1902.

Pályázati hirdetmény.

Biharvármegye és Nagyvárad város főispánjának 595/1902. sz. intézvénye alapján az elhalálozás folytán megüresedett városi főmérnöki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik ezen az 1890. évi. I. t.-cz. 17. §-a értelmében élethossziglani kinevezés által betöltendő nyugdíjigénnyel egybekötött és a szervezeti szabályrendelet értelmében 3800 korona fizetés és 600 korona lakbérilletményrel javadalmazott városi főmérnöki állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. évi I. t.-cz. 10. §-ában előirt törvényszerű minősítésüket igazoló szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket Méltóságos **dr. Beöthy László** főispán urhoz folyó évi augusztus hó 15-ének d. u. 5 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mivel a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Nagyvárad, 1902. július hó 9-én.

Rimler Károly,
polgármester.

STROHMAYER PÁL

áruháza,

Nagyvárad, Szt. László-tér 1., kishíd fő.

A volt Kunz József és Társa czég helyiségében.

Bejárat a Gazdasági bank alatt nem a sarkon.

Elsőrendű vászon és fehérnemű üzlet.

Valódi rumburgi vásznak gyári raktára.

Férfi és női fehérnemű vállalat.

Menyasszonyi kelengyék

200 koronától 100.000 koronáig.

Teljesen ujonnan berendezett nagy szőnyegosztály.

Mindennemű futó és pamlag szőnyegek, ágy és asztal terítők, szövet és csipke függönyök stb. a legújabb divat szerint minden igénynek megfelelő minőségekben, a **legolcsóbb árak mellett.**

Paplan és matrác vállalat.

Szolid szabott árak, pontos kiszolgálás.

1 darab I-ső rendű gallér	11 kr.
1 pár I-ső rendű kézelő	20 kr.

TELEFON 372.

TELEFON 372.

Szinésznőink elutazása

Szefir, szintartó, méterje	13 kr.
Pongé selyem, szines, méterje	50 kr.

végzett áruházunk egy igen nagy vevőkört elveszített, azonban hogy tovább is a rendszer megszokott nagy forgalmat megtarthassuk hogy a következő három hónapban, az ugynevezett holt saison alatt a raktáron levő **női ruhaszöveteket** fehér és szines batisztokat, cartonokat, chiffon és vászon csipkét, csipkekelmét és mindennemű rövidárucikket, **mélyen leszállított árak mellett** fogunk eladni. Blousokat és aljakat mérték után is készítünk. Minden vevő, ki 10 forint értékűt akár egyszerre vagy apróbb részletekben vásárol, egy **életnagyságu fénykép** nagyobbitásra tarthat igényt, csupán a papir keretért 1 forint 50 krajczár fizetendő.

„AMERIKAI ÁRUHÁZ“ Nagyvárad, Fő-utca, színházi Bazar-épület.

1 szefir blous	60 kr.
1 fehér batiszt blous	1 frt 40 kr.

Minden olcsó!!

Csipke betét } legnagyobb választék.
Batisztokból } legolcsóbb árak.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1902. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.							
Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.			
Budapest ind.	6 50	8 30	2	5 45	9 15		Kolozsvár ind.		5 23	7	12 53	6 17	11 10	P.-Ladány ind.	4	1 24	5 35	10 53	2 29	6 05	
Rákos >	7 02	8 51	2 13	6 06	9 28		Jegenye >		6 11	8 37	2 05	7 58	12 23	Debreczen >	5 03	2 33	6 26	11 44	3 36	7 42	
Ujszász >	8 28	10 59	3 36	8 40	10 54		B.-Hunyad >	3 25	6 40	9 19	2 38	8 37	12 55	Érmihályfalva érk.	6 06	3 57	—	1	4 58	9 13	
Szolnok >	9 07	11 31	3 59	9 27	11 19		Csucsá >	5 26	7 09	10 08	3 20	9 32	1 37	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.							
Szajol >	9 21	11 49	4 12	9 46	11 33		Rév >	5 54	7 59	10 25	3 32	9 49	1 50	Érmihályfalva ind.		6 17	11 17	3 14	5 27	9 14	—
P.-Ladány >	10 43	2	5 28	11 53	12 55	4 54	Élesd >	6 21	8 11	10 42	3 44	10 07	2 03	Debreczen >		7 32	12 36	4 16	8 10	10 27	3 37
Báránd >	—	2 12	—	12 07	—	5 11	F.-Vásárhely >	6 49	—	11 01	—	10 27	—	P.-Ladány érk.		—	1 45	5 03	9 43	11 28	5 34
Sáp >	—	2 27	5 48	12 24	—	5 32	Váradi-Velence >	7 02	8 32	11 10	—	10 37	2 26	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.		V. v.		V. v.			
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	5 58	Nagyvárad érk.	7 11	8 38	11 17	4 09	10 44	2 32	Vértés—Debreczen—Nagy-Léta		V. v.		V. v.			
M.-Péterd >	—	3	—	1	—	6 15	Nagyvárad ind.	2 22	8 43	11 36	4 15	11 04	2 38	Debreczen i.		9 35	4 31	Nagy-Léta—Vértés ind.	5 25	1 05	
M.-Keresztes >	—	3 12	—	1 14	—	6 31	Püspöki >	2 36	8 52	11 47	—	11 14	—	Sáránd >		10 18	5 16	M.-Pályi >	5 47	1 30	
Bors >	—	3 25	—	1 28	—	6 50	Bors >	2 47	—	11 54	—	11 22	—	H.-Bagos >		10 28	5 26	H.-Pályi >	6 03	1 48	
Püspöki >	11 48	3 32	—	1 36	—	7 02	Mező-keresztes >	3 12	—	12 05	—	11 37	—	H.-Pályi >		10 45	5 45	H.-Bagos >	6 18	2 05	
Nagyvárad érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	7 16	Mező-Péterd >	3 29	—	12 17	—	11 50	—	M.-Pályi >		10 57	5 56	Sáránd >	6 40	2 29	
Nagyvárad ind.	12 21	4 10	6 46	2 06	2 18	12	B.-Ujfalu >	4 07	9 23	12 29	4 52	12 05	3 18	N.-Léta—Vértés érk.		11 16	6 15	Debreczen é.	7 18	3 13	
V. Velence >	—	4 17	—	2 31	2 26	12 09	Sáp >	4 39	9 38	12 47	—	12 25	—	Sáránd—Derecske.		Derecske—Sáránd.					
F.-Vásárhely >	—	4 28	—	2 42	—	12 38	Báránd >	5 01	—	1 01	—	12 41	—	Sáránd ind.		10 23	5 26	Derecske ind.	6	1 49	
M.-Telegd >	12 51	4 50	7 15	3 03	2 51	1 10	P.-Ladány >	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03	Derecske érk.		10 42	5 45	Sáránd érk.	6 20	2 09	
Elesd >	1 04	5 08	7 28	3 21	3 05	1 41	Szajol >	—	11 21	3 08	6 59	3 04	5 19								
Rév >	1 27	5 33	7 50	3 45	3 26	2 24	Szolnok >	—	11 44	3 35	7 32	3 37	5 39								
Csucsá >	2 14	6 22	8 37	4 52	4 16	3 07	Ujszász >	—	12 03	3 58	7 50	4 05	5 58								
B.-Hunyad >	2 46	7 53	9 08	5 32	4 52	4 04	Rákos >	—	1 37	6 03	9 23	6 52	7 38								
Jegenye >	3 10	7 5	9 33	6 01	—	5 47	Budapest érk.	—	1 50	6 20	9 35	7 10	7 50								
Kolozsvár érk.	3 42	8 37	10 08	6 59	5 55	7 09															

A vonatok közlekedési ideje közép-európai idő szerint van kitüntetve.